

**Impact
Factor
3.025**

ISSN 2349-638x

Refereed And Indexed Journal

**AAYUSHI
INTERNATIONAL
INTERDISCIPLINARY
RESEARCH JOURNAL
(AIIRJ)**

UGC Approved Monthly Journal

VOL-IV

ISSUE-XII

Dec.

2017

Address

• Vikram Nagar, Boudhi Chouk, Latur.
• Tq. Latur, Dis. Latur 413512 (MS.)
• (+91) 9922455749, (+91) 8999250451

Email

• aiirjpramod@gmail.com
• aayushijournal@gmail.com

Website

• www.aiirjournal.com

CHIEF EDITOR – PRAMOD PRAKASHRAO TANDALE

iSaxaNatj & PlaTao

yaagava Edpala iktlkr

saha. paDyaapK ,
galaabarava paTIIa kaTaja Aad' eJyalkSana ema. eD.
imarja.

PlaTao

jana : [. pu 428

mail naava : AtrsTai@Iasa

PlaTaoaya SabdacaA Aqa-ivaSaala vaka

galla :

1. d irpiblak
2. fIDao
3. fIDsa
4. PaalNair@sa
5. Iarja
6. Apataafjal
7. paTgaarsa
8. karmayaiDsa
9. gaaljayasa
10. isalplaisayana
11. nanao
12. saarfst
13. sT@sanana
14. yaiqaDusa.

mail: [. pu 348

maanava saalkIpnaa : PlaTaoocana jagaacal kIpnaa kDlal

1. vast\$ p jaga
2. kIpnas\$ p jaga

inasagaat dana t<vaovasa krtat. %yaapnaVnaomaVasaarhI dana t<vaovAsatat.

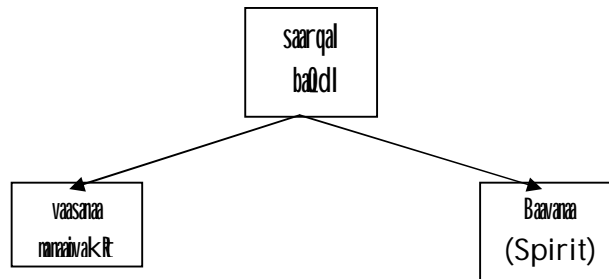
1. [SvarI t<va
2. BaatK t<va .

BaatK t<va hoinayanaapnaVnaokana krtoprItnaVnaasaanaDyaha jaa [SvarI Abla Aaho %yaacyaanI.omaVasaalaa AacarNaacaa
svaatM-ya imLto %yaalaa Eayasa caadIlyaacal paPtl k\$na Gata yato

svaatM-ya AahonhNaba maVasaalaa naracaa narayalVa banata yato %yaacyaatIIa dOa%a pKT hat .

manasaacal saalkIpnaa saadItnaa PlaTaoonhNatao,maVaba ha rqaavarIIa ek saarqal Aaho %ya rqaalaa vaasanaa nanaivakRtl ,
Baavana ho\$pkafkalk dana GaadoAahd .

iFDsa galmanasaar iSaxa ivaSvakala

manavaal Aayalyaat Baavana va vaasana yaanOyaasanatada Asalaa paihjaava %aacosaar ba'diInaK0apaihjaav

Kahl laak amlOyavaasana A%atit pBaaval Asato Saarlirk [cCa va dha%ba'dilcaotogalaama Asatat. hl manaaal savaat kinalZ pvaKal Aaho Baavana manavaalaa]%sahl banaivatova manavaatIla]ccatr pvaKal nhNajaaBa'di haya.

manalyaat ivaSvaat%yaapinaVaoSaaSvat Aa%at%va va pivratnalya ja'Ddivya AsalyaanaiP00 ha bina'diDapinaVaoAaho Aa%kaa Anaadi, Anaadi , ba'diSva\$P va inarvaya Asatta %aat nyanata maahl. ba'diK GaTk ba'diIlaa ADqala Aavlatat nhNata %aavar ba'dilca tabaa Asalaa paihjaav f@t ba'dilca saart%aalaa ja'diSakto

Aa%kaa Amar Aaho plajama va prajama dahihl KroAahit. jalvana va ma'dalyaatba cakakar gati saarKI caalal Aaho tsaa jalvana ha Aa%yaaca saarBatt Qana Asalyaanama'di%yaalaa iSavat maahl.

manavaal saavaana xanata nhNajaa,tk-ik0ba ivacaar krNao ma'vasaacyaa catnyaaat Aa%yaat Asato Sarlrataa Plaa'diyyana sqaana ddaa Sarlrataa kanaonhNajaaAnnaavaasana va Baavana yaabaSamana krNao Baatkt6al sa'diAa Aalyaan0o Aa%yaat kahl knatrtta]%pna hatat. Aa%kaa va Sarlr yaa dahihl hl baabal jamaap0al-va jamaana'dir dana iBama GaTk Asatat.

Klpraa ha iSaxalvaaca ma'aaAa'aaar Asatao iSaxalvaaca sa'diAa manaisak baabal0al Asatova [tr vaKalba sa'diAa Sarlrataa Asatao Aa%yaacyaa taikk A%yaavaastvya Sarlrataa Asatao

Klpraa : &ana , sa%ya manavaal nana , manava , dana AmlaOyaa%ak AaiNa Baatkt jaga

manava ha svat:cyya k0ya'ba jaba'ba'aa' Asatao iBama iBama ba'diK strahh0osama'jak vaa-inama'la hatat. Kro &ana tkama'lo im'0to Ana'ba'ajanya &ana ba'ba'vaSaa'aa'Asatao sa%ya taikk , Ana'ba'ajanya , Apivratnalya , Amlna , manaisak cavaba idsalva'aa'sa'diNa-eka%ka tokacana'pinaVasaat%yaSalla va sa'ajit Asato

Plaa'da'koAnasaar]<ana jalvana vahl h0ijasana'salk Ip Aa'd vadnae^ba'di Wara sa'nyaa'ajjat Aa'd inayal't hao! ba'di salk Ip Aa'd BaavanaAalka pna-saanjlasya hl]<ana jalvana h0! [na tma'ka sa'di0ana yaaga yaa nyaya khata h0! Plaa'da'aa [saki sanata ek esa'aa'aa' sa'ajit sa'ki h0ijasana']cca , ma'dyana Aa'd ma'di itna'ba'kar kosvara'ba'pna-saanjlasya hata h0!

[sa pkar ka saanajlasya salk Ip Aa'd vaasana'ya jalvana ma'k'bal ma'hl Aa sakta , yah saanajlasya ba'diK jalvana ma'hl hl sa'diAa Aa'd sa'diAa h0!

iSaxaa ivaSvakalaa - KID 10

iva'kasa : manava tina pkarca'Asatat : Eamajalval , sa'dhak , t<va&

Eamajalval :]%padna krNa'pina'k kaya- Sarlrataa A0alk nah<va dha'aa'

sa'dhak : saanajaca'sa'diKala. Baavana'p0ana laak'aba vaa ,]%sahl.

t%va& :

- baadtk ikMa vaairk patLlvar jalvana jagalaa-ya baadlinalzabha ikMa ivacaarvullabha vaga.
- samajacal sava-inayamk sah-oAaplyaa hatl zuabha samajalaa magadSana Kravao. samajacaaSaasana va inayamNa Kravao

Pa%yak vyai@trnaosvat:mQalla ivavakacaa ivakasa ha[ta yacaa ivacaar kOaa paihjao vyai@tIaa Sarlralaa ivasarta Aalaopaihjao nihNajaa Sarlralaa kmal mah-va Vavao. Sarlrat jao[Svarl t<va Aaho%yaa t%aacaaicallNa Krayalaa malVaba iSakIaa trca %aacaa ivakasa hatao

- saanyaacaa ANa Asalvaaro : t%va&
- caahilcaa ANa Asalvaaro : sahtrak
- iptL va laakKlDacaa ANa Asalvaaro : Eamjalval

prmaSvaranao%yakacal inimatl krtanao vagavagalYaa sva\$pat kOal. ha frk vaBa prlDagat maahl.

PlaaTonhNatao, sagalyaabhoomL sva\$pa saarKaa AsalyaamLokQal kQal saulaNayaa Aa[baapacyaa paTI rjatmya malagaa jamaalaa yalyaacal Sa@yata Asato tr rjatmya Aa[baapacyaa paTI saulaNayaa malagaa jamaalaa yalyaacal Sa@yata Asato

yaasaazi PlaaTanao%yak vagaasaazi AadSa galha zrvabha idlaoAahd toAahsaat k\$na vyai@trnaoAaplaa ivakasa saOavaa AsaasaalJatIao

Eamjalvalmhl : sahtrna , inagah baal_gaavaa.

sahtrakahhl : OaJa , Saaja-va sahnaSalIata baal_gaaval .

baadlivalmhl : sadhsad'ivavakobadlcaa vaapr Kravaa.

malVaba caahilyaa vaa vaa[Facal inavaD ka krtao\ karNa %aacyaat dana t<vaAsatat.

1. Baadtk t%va : vaa[Facal
2. [Svarl t%va : caahilal vaKal

sadacaarl malVasaacaa yaagya idSanao ivakasa hatao%yaa dRTlmao%yaacaprmaSvaraSal sahKaya-GaDto jao laak diracaarl Asatat %yaaha caahilapNaanao&ana kQalhl paPt hallaar maahl. ivakasaasaazi mnaacal jaapasanao kra. Pa%yak kRtl vaa[Facal honnaava\$na zrto%yaasaazi mnaacal tpaasalval Kraval laagaha. mnaatIla hdtI SaOavaa laagaha. vyai@tgat ivakasaat mnaalaa far mah-va Aaho malVasaalaa baadlcal garja jaSal tSal sahKacalhl garja AahohosaK taokalla%yaa magaaanoimalValSak taoyaacaa ivacaar %yaanoKravaa.

Baavanaa , vaasanaa va ivacaar yaatIla sananvaya nihNajaaosa_baadi .

diracaarl malVasaamQyaoBaavanaa , vaasanaa , baadlI yaat mal. nasataonhNabha tI malVasaavaa[Facal vaagatat. sagalyaakDo t<vaavaa Asalyaacal pa-ta nasato %yaamLoxamta Asalvaa-ya vya@tIhaca t%va&anaacaaOaDo%yaano idlao sadacaar ka \ tr tao sahKakDonatao ivakasaamQyaoivaVagyaalaha Aahaprxalaaacal savaya laavalal paihjao Aahaprxalaa hodRT va caahilyaa ASaa danhl malVasaabhazi garjaaoAaho %yaahlyaa ivakasaasaazi AavaSyak Aaho manaisak ivakasa ha SarlrsamQanaacal ek baajalAaho

Sarlr hosaaana Aaho nnaacaa ivakasa saanaa hooyaga Asalyaana nnaabarabar Sarlracaa ivakasa saadalaai paihjaai iSaxalvaatla Sarlrasaazi vyaayana va nnaasaazi sajjat taal AavaSyak ta sajjat laal.

Sakainak ivacaar : Platano Anasaa iSaxaa vah saapqama tqa sava saalr vastuhOjaasavaaana vyai@t paT kr sak ta h0!

spaTa, sajjatNa va Aqansa vyai@tvaidta ,iSaxalla pNaalalSal AnaSp .

iSaxaNa : iSaxalla nNajaa caahlyaa vaLNaacyaa naatInaabaalakaaDala gallaabaa ivakasa krNyaaapiSaxalla dNaa haa.

iSaxaNaacal Qyayao ,]i_YTYao :

- tartnya baadlcal inimatl
- vyatIna%aacasaalDana
- rajyaacyaa ektoasalkaNa
- . naagarIk%acyaa gallaabaa ivakasa
- . sahya , iSavali, saalrInaivaIyal pna
- Aa%asalyanaacasaalDana
- Aadyaai%ak & anaacal jaapasanaa krNaa
- rajyaacyaa ektoava AKDtoorxalla krNaa
- naagarl kayakarntoaa ivakasa krNaa
- tkacainayana psqaapt krNaa
- manalyaala saamaajak pannaI banaivaNaa
- irpiblak baalakaa saBya banaivaNaa
- saadlyaa%ak saalrInaSalatooa ivakasa

AByaasaKima :Saarlirk ivakasaacaaivaIyaa : vyaayana , ksart , kvaayat , maanaI KL

baadlk ivakasaacaaivaIyaa : t%a&ana, naItSaas~, Baalaa, KgaadaSaas~, rajyaSaas~, [ithasa, gailNat, Baalnatl

saadlyaa%ak ivakasaacaaivaIyaa : vaa=nyaa, sajjat t, ica-Klaa

]da. Paqaaimak str : sajjat t, saah%ya, naagarIkSaas~, naIya

naQyaimak str : gailNat, AikgailNat, sajjat t, KgaadaSaas~, vyaayana, saalrak piSaxalla iSalzacaar [.

]cca str : t%a&ana rajanal tI .

yaaca barabar ivaVayaaalyaa vyaanaa saar Platanao iSaxalvaacaa TPposajjat laa

Avasqa	vayaaat	AByasaknatIla ivalaya AaNa kRI
SaBaa	jama to3 vala-	paalak Aaha yaagya palanapaalaa svatM iFrNyaaal saivaQaa vastuaa]pyaaga krNyaaal saIT , iSastpNa-Baalat saalraad saadalaamatBaalat, manaaahk vaatavaNa inanal-tI.
baalak	3 to6	KL , prlkqaa , manaaIjIana , baalakqaa , mahapSaalyaa kqaa.
Paqaaimak iSaxalla	6 to13	saJJat,naIya , kavya , gailNat, Qana, maanaamal vaaLoiSaxalla Baalaa, saah%ya ,Baalnatl , naxa~, iva&ana, Saarlirk vyaayana , kvaayatI [.
naQyaimak	13 to16	Qaanalk , gait , sanalgal t, kavya , pazaltI, gailNat, manavyaSaas~-osalyanal jalvanaacaa

iSaxala		saa, vaav-saljat,]cca jyaaitYa.
Saarlirk iSaxala	16 to20	Saarlirk iSaxala , kvayyat, ksartl, lalkrl, iXaxala, Gaadovaarl, [tr iSaxala .
]cca iSaxala	20 to30	baljagailNat, Balhatl, KgaalaSaas~, iva&ana.
ivaSaxala]cca iSaxala	30 to35	&anainamaabha, nalitSaas~, tkSaas~, t<va&ana, manasaSaas~, rajyaSaas~, kayad6aas~, va@tWakLaa, samajaSaas~, iSaxalaSaas~.
vyarhairk iSaxala	35 to50	t%a&ana, nyaaya, rajaimatl, samajaSaas~.
magadSara	50 naitr	sallaa dhiyaacokaya A&anaamL AQyahaSaas~, tkSaas~, pralaalk &ana.

AQyaapna p0dtl

1. tk-p0dtl
2. pSmaear p0dtl
3. vyaayana ikMa salhad p0dtl
4. pyaga p0dtl
5. svaQyaya p0dtl
6. KL p0dtl
7. cacaa-p0dtl

iSaxak

1. mhana t<vara&aa
2. ktyainal/z
3. AadSa magairk
4. &anavaana
5. magadSak

ivaVaqaal- : AnakrNaijya

s-l iSaxaNa : s-lyanna %adlyaa pkRtl ,Sa@tl va xantanaSp iSaxat kravao

iSast : ivaivaDa iva/yaanaL oiSast baalakaahl A&asaat kraval.

SakaiNak yaagadana

1. vyai@tjalvanaalaa yaagya idSaa dhiyaasaazi sauyavaisqat iSaxala yaajanaa banaivalal Aaja]pyaagal
2. Saasvat nalliyabha ivakasa sa@yahl, iSavana , salirma iSava var AiQak jaar
3. saadhiyaalk ivakasa
4. iSaxalvaacavyavaasaayal krNaalaa ivarada
5. samajavaadl ivacaar sarNal \$jivalal
6. iSaxalvaaca Baar Saasana vyavasakDoAaja sa\$ Aaho

7. SathaiNak sathalcal samanata
8. Iak iSaxalvaalaa ivarada Aaja Anapyaagal Iak SaahIaa ivarada
9. maayainak SaLathoeKIkriNa saarKa samavayal t AByasakim t& iSaxak
10. SathaiNak magadSara va samadWazavar Bar
11. SathaiNak vaatavarNaatla AByasakim jalvana jagalVap & anaavar Bar
12. naital naitalOyanAitir na zuata savaatha samana iSaxalvaal sathal savapqana magalVal krNaara t<vavaa
13. kumaravasqatIla naital kalJal, kalJalplak Anaitk, Kraba hanalkark vatraaca pBaava na pDila laxa Vavao
Aaja]pyaagal
14. jalvana iSaxalvaaca samavaya sadana

sathalBa :

1. m. baa. kIItao SathaiNak t<va&ana va SathaiNak samajaSaas~
2. Da: gajaanana jaasal paiScanaIya t<va&anaaca [ithasa
3. Da: mahilKumar imEa iSaxa ivaSvakala
4. ramanaqa Sama va rajalKumar Sama iSaxa dSana
5. i~pazl papDo iSaxa kodaSanalk AaDaar
6. Da: mahilKumar imEa paScaayya dSana
7. Da: pala galit evalEalvaastva mahana paScaayya iSaxaSaas-I
8. Da: gaagalSarNa imEa ' narala ' ivaSvakopinak iSaxaSaas-I
9. Da: d<aa-ya tapkIr, inamala tapkIr iSaxalvaaca ta-vaIk AaiNa samajaSaas-Iya AitOalZana